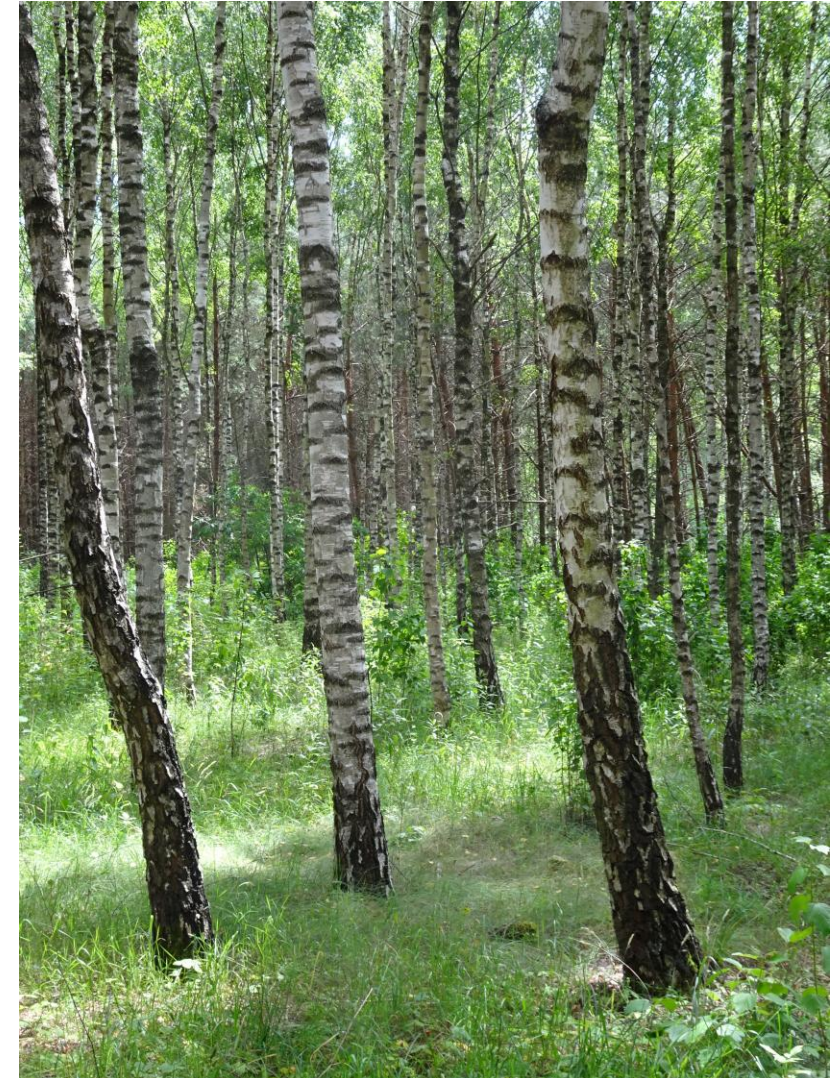

Charakterystyka lasów prywatnych w Polsce

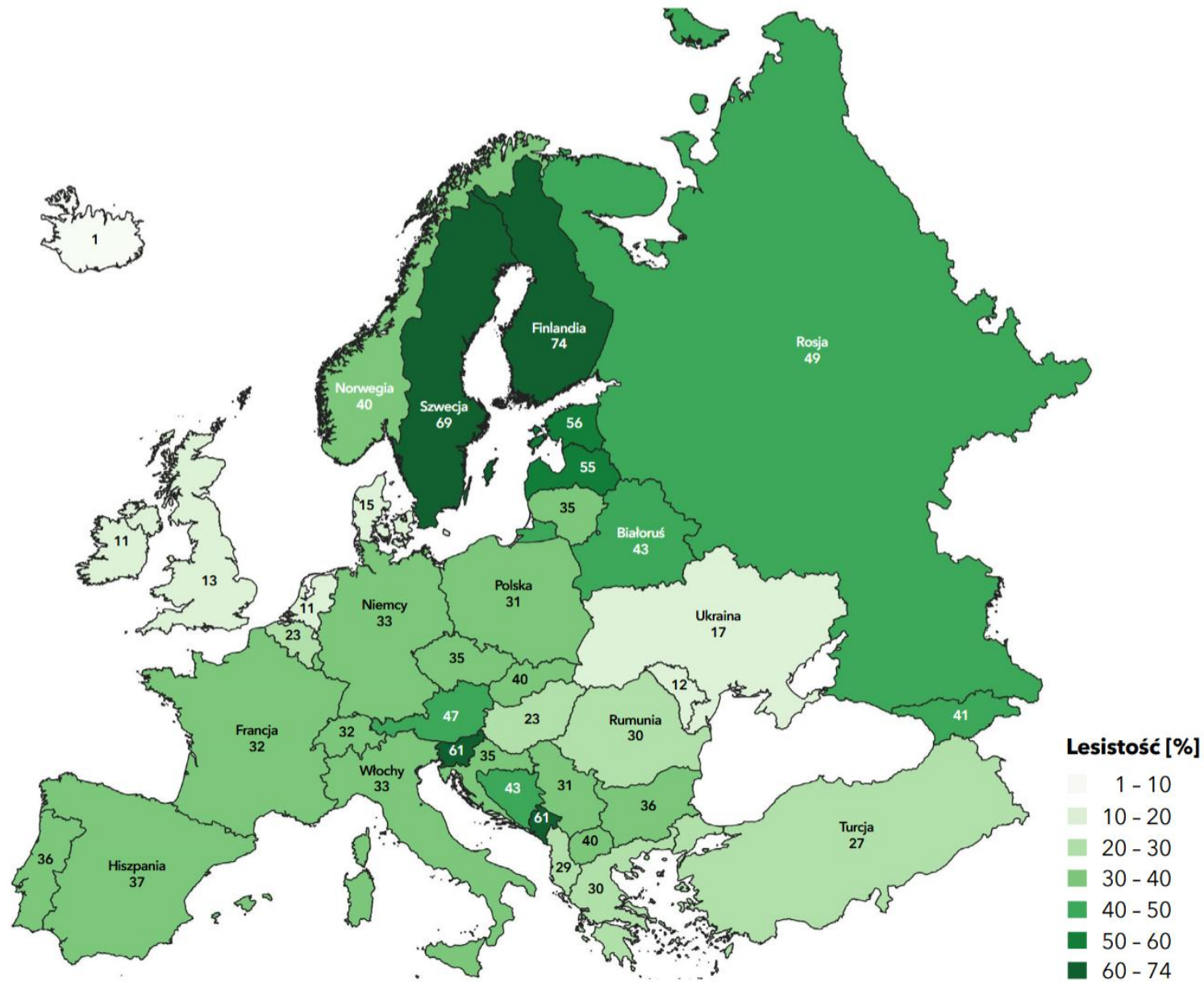
Wojciech Gil

Zakład Hodowli Lasu i Genetyki Drzew Leśnych IBL

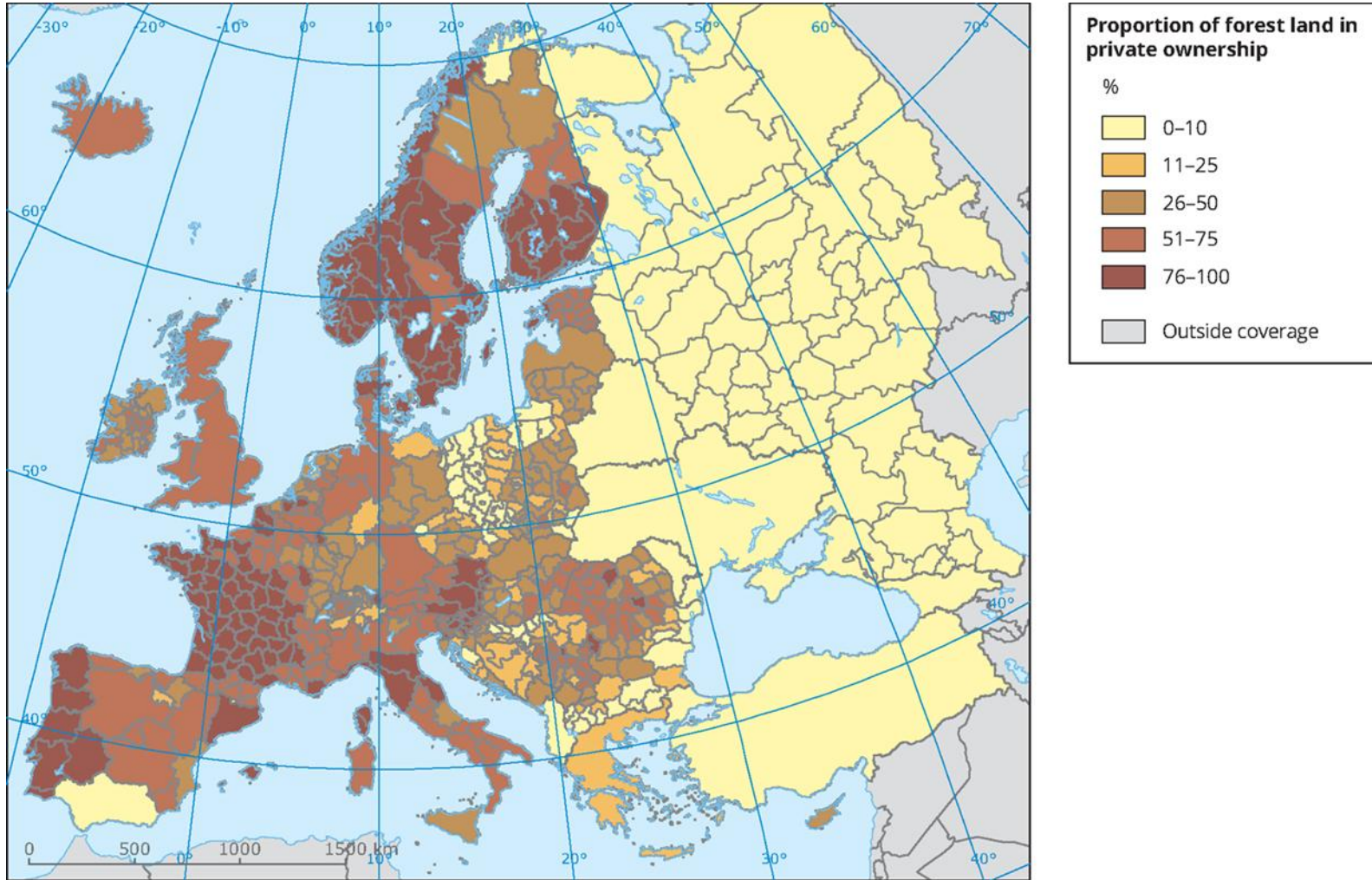
W.Gil@ibles.waw.pl

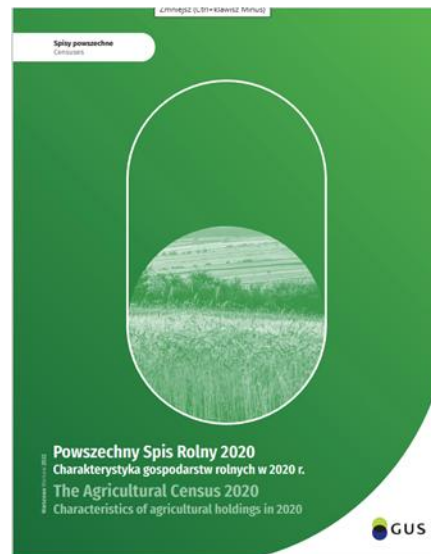
Zdjęcia: K. Zub

Źródło: Raport o stanie lasów 2023

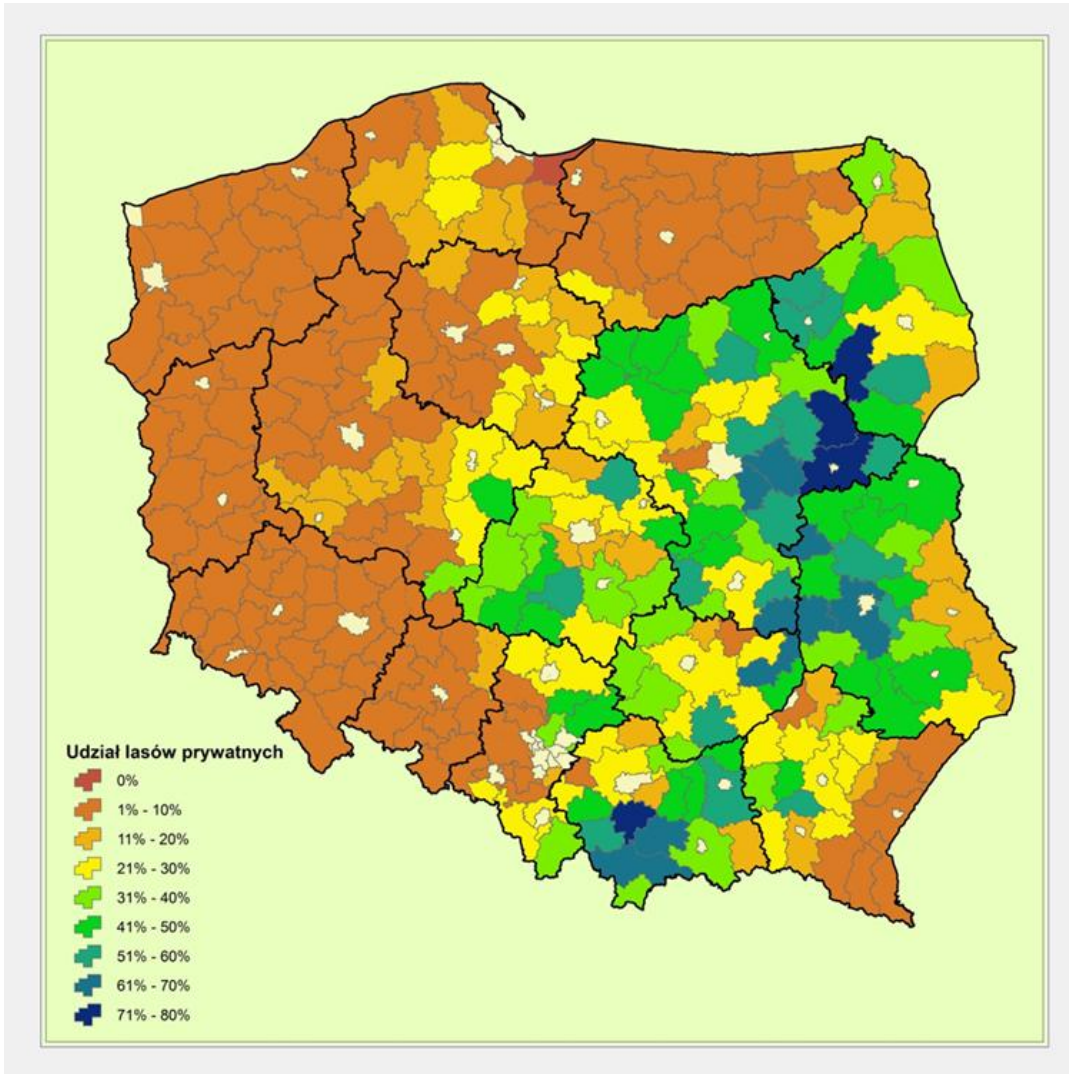
Źródło: <https://www.eea.europa.eu>

Witamy w portalu internetowym Banku Danych o Lasach

Bank Danych o Lasach to Główny Łeśny portal informacyjny o lasach. Bank Danych o Lasach to Główny Łeśny portal informacyjny o lasach. Bank Danych o Lasach to Główny Łeśny portal informacyjny o lasach.

Wyniki badań
ankietowych wśród
właścicieli lasów
prywatnych.

Źródło: Emilia Wysocka-Fijorek (2010 rozprawa doktorska)

Powierzchnia lasów prywatnych
1783 tys. ha
(„Leśnictwo” GUS 2024), w tym
powierzchnia 863 tys. ha lasów w
543 tys. gospodarstw rolnych
(Użytkowanie gruntów
i powierzchnia zasiewów w 2019 roku;
GUS 2020)

Udział lasów prywatnych w Polsce
według stanu **na 31 grudnia 2023 r. wynosi**
19,2 %

Średnia powierzchnia lasów w tych gospodarstwach wynosi około 1,65 ha, przy średniej
powierzchni gospodarstwa rolnego nieco ponad 10 ha.

Województwo	Powierzchnia lasów wszystkich form własności (tys. ha)	w tym powierzchnia lasów prywatnych (tys. ha) procentowy (udział)
Dolnośląskie	614,4	22,3 (3,5%)
Kujawsko-pomorskie	431,9	48,3 (11,7%)
Lubelskie	597,7	241,7 (41,1%)
Lubuskie	711,8	13,3 (1,9%)
Łódzkie	398,0	133,4 (34,7%)
Małopolskie	438,9	189,6 (43,7%)
Mazowieckie	843,4	371,3 (44,9%)
Opolskie	250,0	12,9 (5,1%)
Podkarpackie	693,2	122,3 (17,9%)
Podlaskie	641,3	206,1 (32,7%)
Pomorskie	686,3	76,6 (11,6%)
Śląskie	406,7	79,1 (20%)
Świętokrzyskie	338,3	94,5 (28,8%)
Warmińsko-mazurskie	790,0	63,4 (8,2%)
Wielkopolskie	789,2	82,7 (11%)
Zachodniopomorskie	845,2	22,6 (2,6%)

WISL (2024) - obszary z roślinnością leśną niebędące lasami według zapisów Ewidencji Gruntów i Budynków, o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha i pokryciu powierzchni koronami drzew wynoszącym więcej niż 10% - 1,11 mln ha, z czego prawie 81% - 895 tys. ha znajduje się na gruntach prywatnych.

Oznacza to, że powierzchnia lasów prywatnych w Polsce może wynosić nawet ok. 2,7 mln ha.

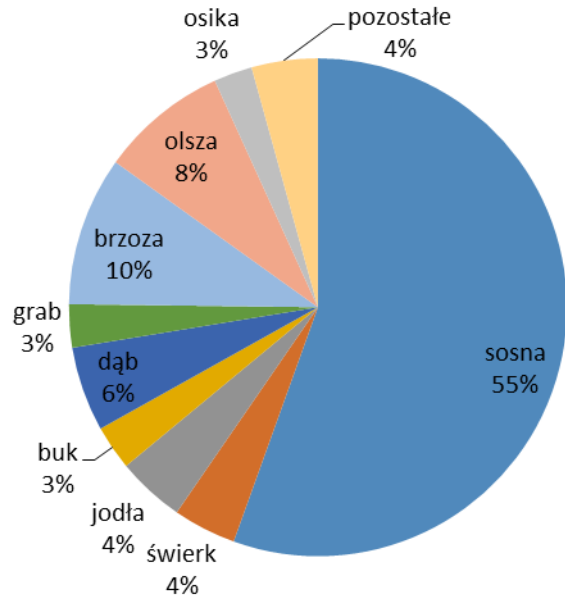
Lasy prywatne

- osób fizycznych - 94,2%
- wspólnot gruntowych - 3,3%
- spółdzielni – 0,2%
- pozostałe formy – 2,2%

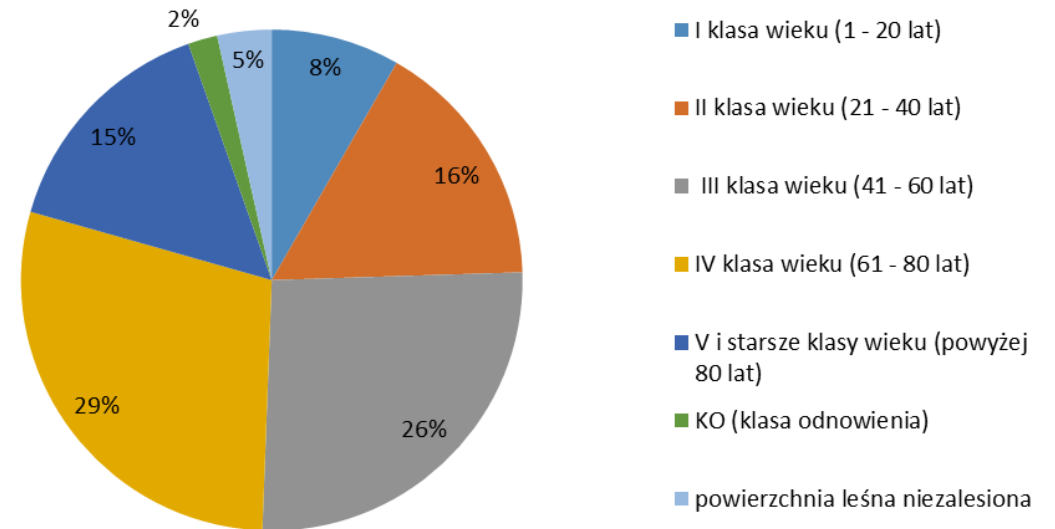
0,1% - grunty związane z gospodarką leśną

92,7% lasów prywatnych ma (2023) dokumentację urzędniową;
najwięcej – 98,8% w województwie lubelskim, najmniej – 79% - w woj.
zachodniopomorskim.

Struktura gatunkowa lasów prywatnych, według udziału [%]
gatunków dominujących (na podstawie: Rocznik Statystyczny
Leśnictwa 2024)

Struktura wiekowa lasów prywatnych w Polsce
(według udziału % klas wieku)

Wyszczególnienie	Jednostki	WISL (lata 2019-2023)		
		ogółem	PGL Lasy Państwowe	lasy prywatne
Powierzchnia	ha	9 264 666	7 134 410 (77%)	1 783 436 (19,2%)
Zasoby drzewne	tys. m ³ (brutto)	2 696 308 678	2 073 375 170 (76,8%)	487 493 624 (18,1%)
Przeciętna zasobność	m ³ /ha	289	291	268
Średni wiek	lat	61	62	55
Miaższość drzew martwych stojących i leżących	[m ³ /ha]	11,2	10,70	8,60
Udział zrębowego sposobu zagospodarowania	%	46,70	44,70	61,30
Bieżący przyrost miaższości	[m ³ /ha]	9,07	8,89	9,79

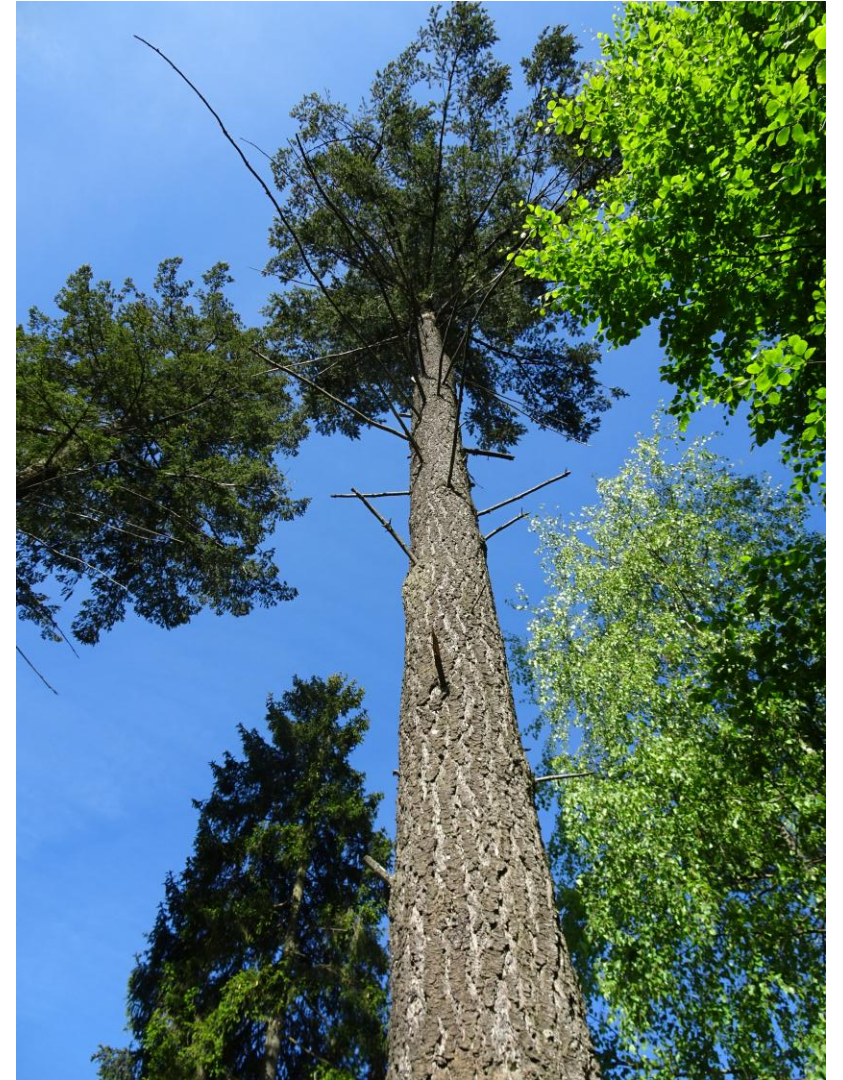

Największa przeciętna zasobność na 1 ha powierzchni leśnej zalesionej:

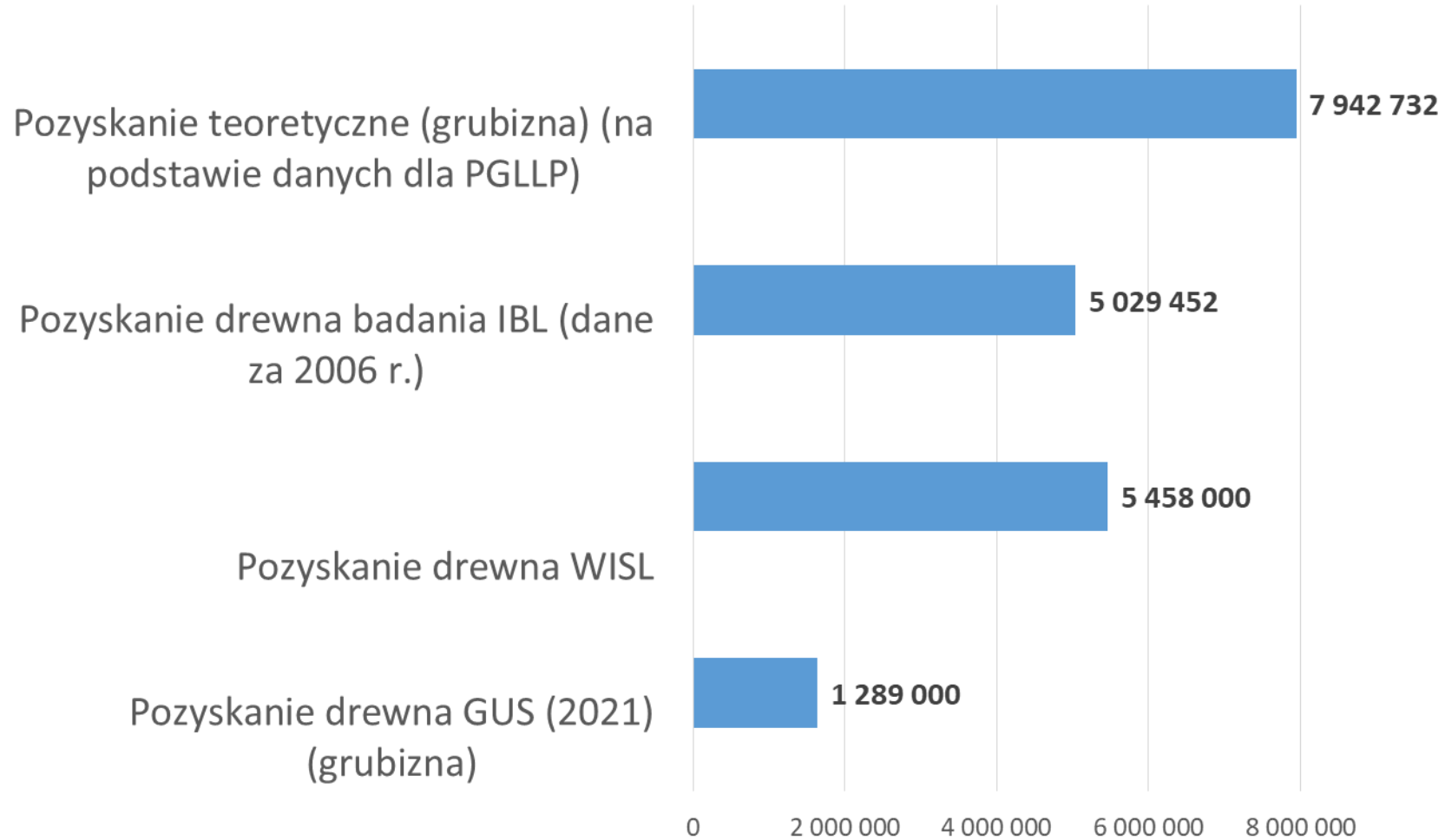
małopolskie (351,1 m³/ha), opolskie (291,1 m³/ha), podlaskie (299,4 m³/ha), śląskie (289,5 m³/ha) oraz podkarpackie – 310,1 m³/ha.

Najmniejsza zasobność:

zachodniopomorskie – 199,4 m³/ha, które są najmłodsze (32 lata, wobec średniej 55 lat i maksymalnym wieku drzewostanów w woj. małopolskim – 79 lat).

Pozyskanie drewna w lasach prywatnych [m³]

Raport Kantar dla Instytutu Badawczego Leśnictwa w ramach projektu „Lasy prywatne - szanse, problemy, rozwiązania”

Podstawowe informacje o badaniu

Cel badania: badanie szans, możliwości i poglądów właścicieli lasów prywatnych

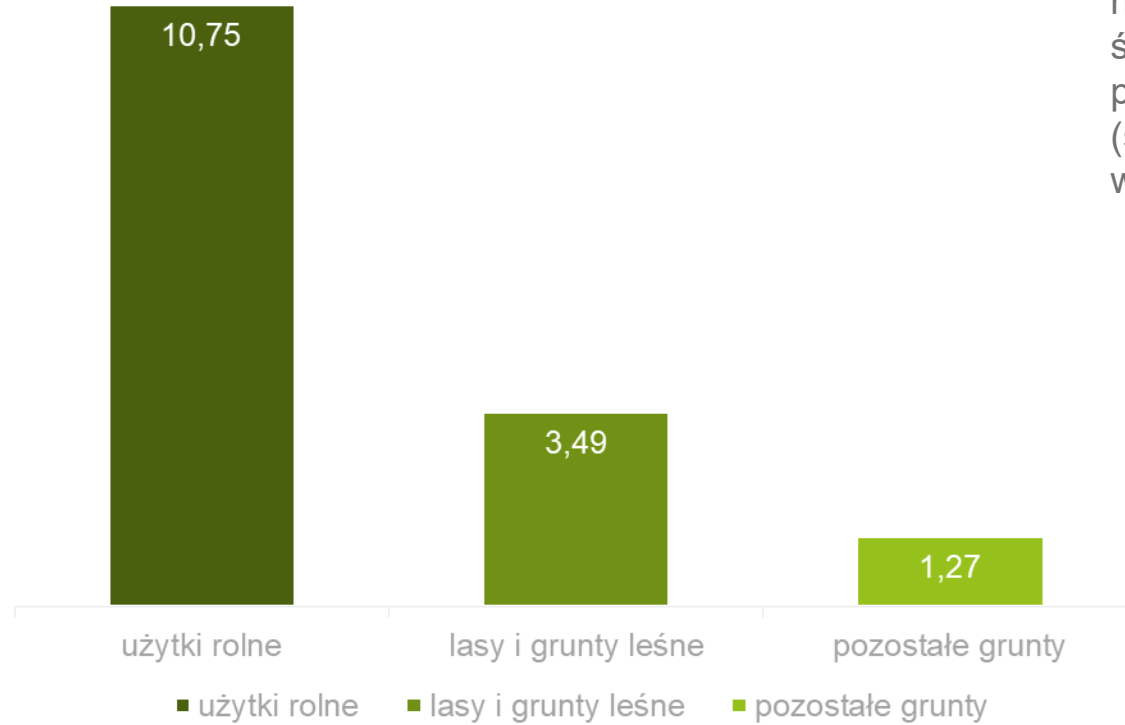
Termin badania: 5.04-24.04.2019 roku

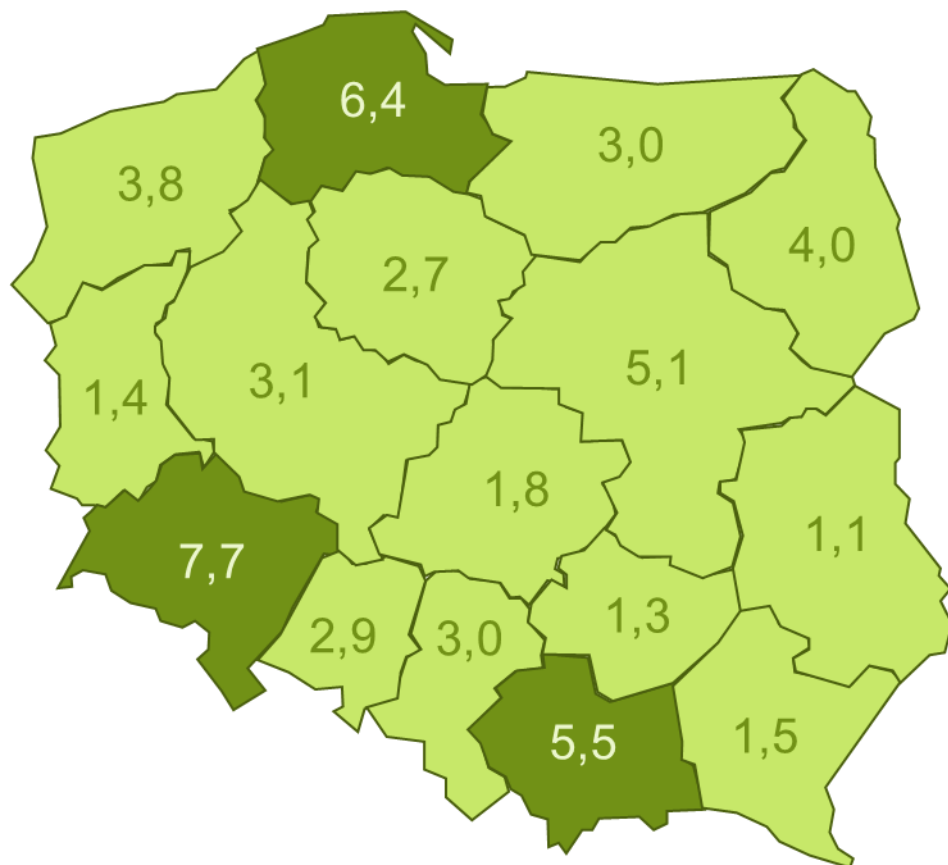
Próba: reprezentatywna próba 1004 rolników – właścicieli lasów prywatnych w Polsce

Technika: wywiady bezpośrednie wspierane komputerowo (CAPI)

Średnio gospodarstwo rolne, posiadające lasy i grunty leśne, zajmują powierzchnię 15,5 ha. W podziale gruntów ze względu na ich rodzaj największą średnią powierzchnię gospodarstw zajmują użytki rolne – średnio w gospodarstwach wynoszą one 10,8 ha, czyli około 70% ich powierzchni. Trzykrotnie mniejsze terytorium zajmują lasy i grunty leśne (średnio 3,5 ha – 23%). Średnia wielkość pozostałych gruntów oscyluje wokół powierzchni 1,3 ha.

Największa średnia powierzchnia lasów i gruntów leśnych w gospodarstwach występuje:

- w województwie dolnośląskim (7,7 ha),
najmniejsza
- w województwie lubelskim (1,1 ha).

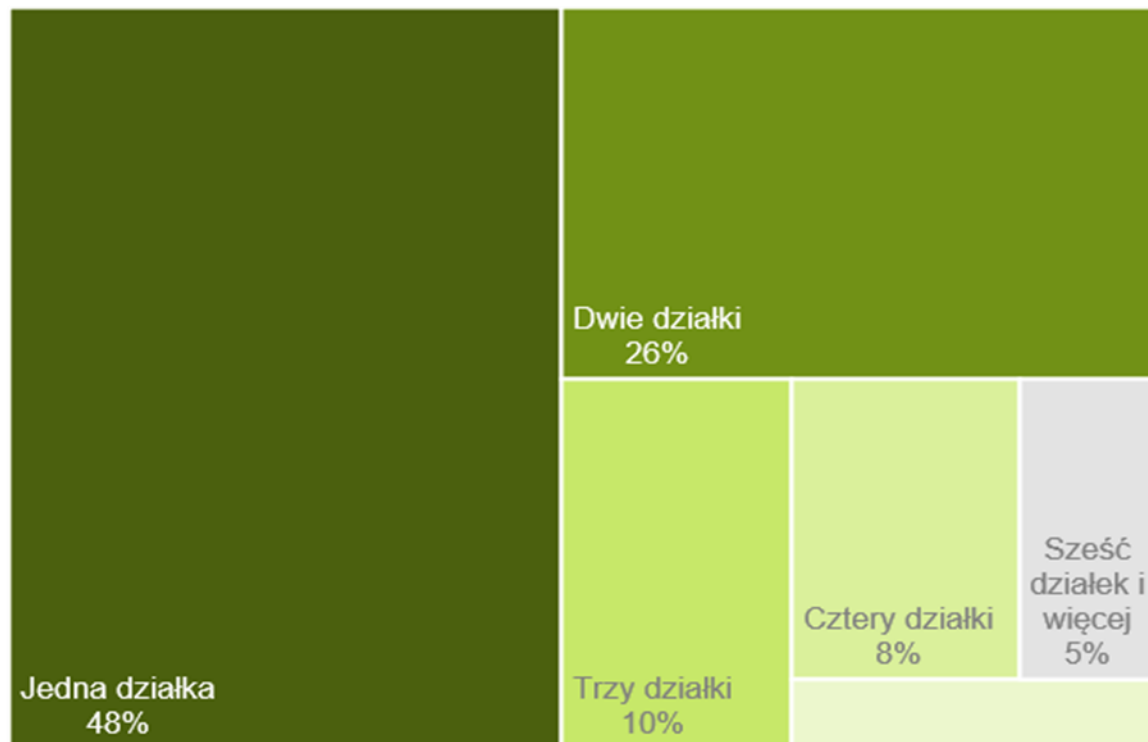
Lasy o najmniejszej powierzchni są w posiadaniu gospodarzy z województw:

lubelskiego, świętokrzyskiego oraz lubuskiego.

Średnia powierzchnia lasów i gruntów leśnych [ha]

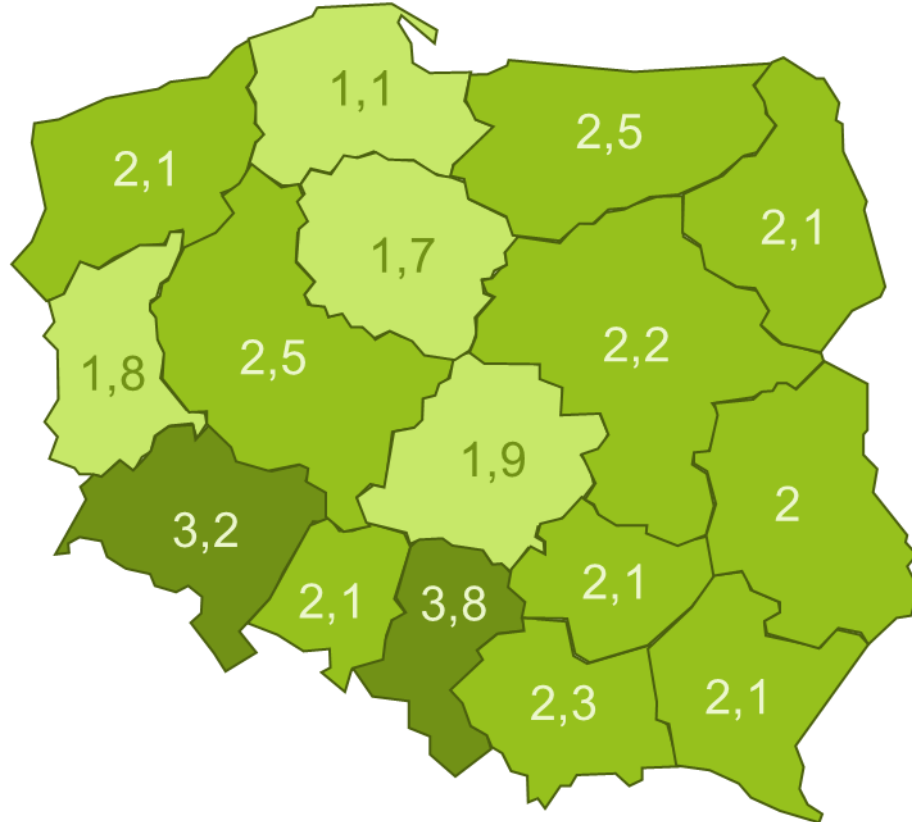
w ankietowanych gospodarstwach rolnych

Rozdrobnienie gospodarstwa leśnego

**26% gospodarstw rolnych
posiada las złożony z trzech
i większej liczby działek**
(największą wskazaną liczbą
działek jest 31)

Średnia liczba działek leśnych wg województw

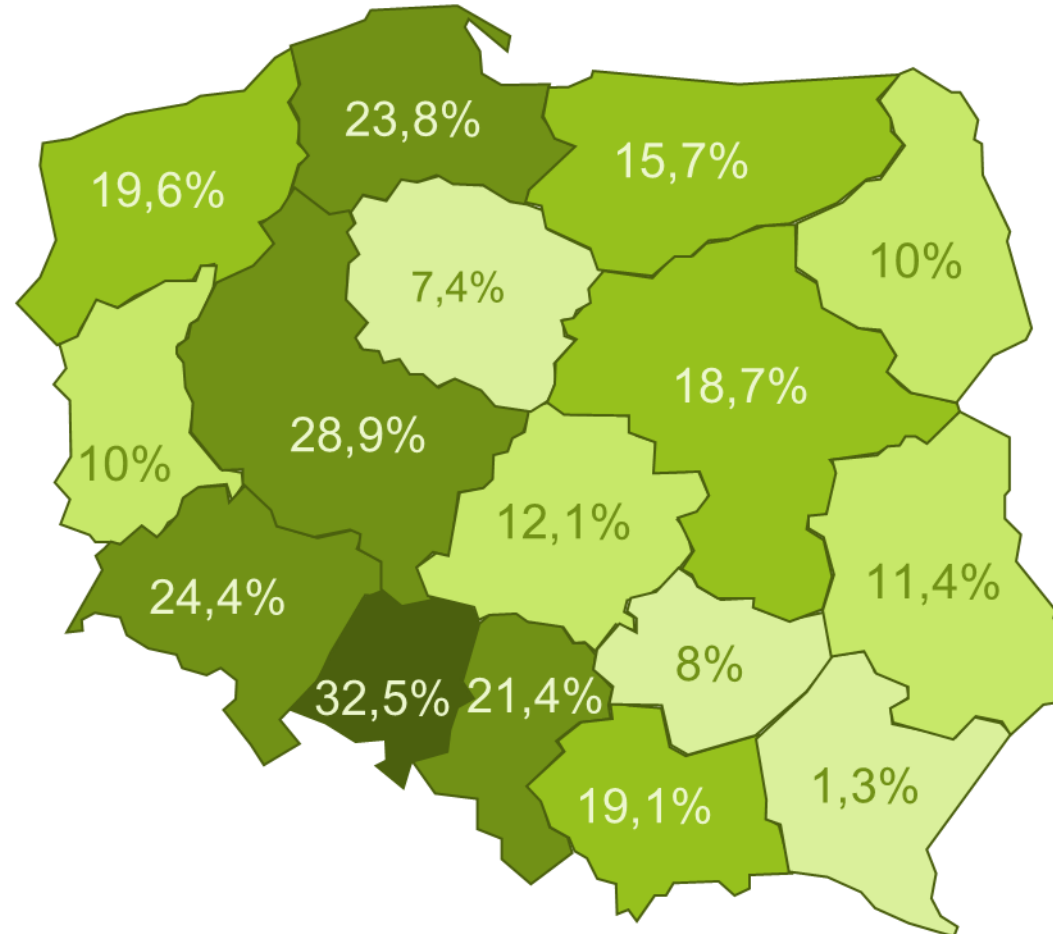
Średnia liczba działek leśnych w gospodarstwie waha się od

1,1 w województwie pomorskim

do

3,8 w województwie śląskim.

Procent drewna na sprzedaż

Cechy leśnictwa prywatnego, utrudniające prowadzenie gospodarki leśnej :

- nieuregulowana sytuacja prawna gruntów
- niewykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych i cięć rębnych ze względu na brak wiedzy i możliwości technicznych oraz małą powierzchnią lasu,
- brak obrotu drewnem i legalizacji pozyskanego surowca.

Lasy właścicieli prywatnych wymagają inwestycji w przebudowę, zabezpieczenie przed chorobami i pożarami, jak również usuwanie skutków coraz częstszych klęsk żywiołowych. Lasy są również ważnym źródłem utrzymania dla mieszkańców wsi. Zrozumienie przez rząd potrzeby pomocy prywatnym właścicielom lasów przełożyło się już na skierowaniu wsparcia w ramach Wspólnej Polityki Rolnej na działania dotyczące zwiększenia odporności ekosystemów leśnych i ich wartości dla środowiska. Jest to wprowadzić mały krok, ale w dobrym kierunku.

Wyzwaniem dla właścicieli lasów prywatnych i polityki leśnej, w obliczu dużego rozdrobnienia własności leśnej, jest kwestia zorganizowanych form działalności leśnej – obecnie brak jest wystarczającej liczby wspólnot, zrzeszeń i stowarzyszeń jednoczących i reprezentujących interesy właścicieli.

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Dziękuję za uwagę!

W.Gil@ibles.waw.pl